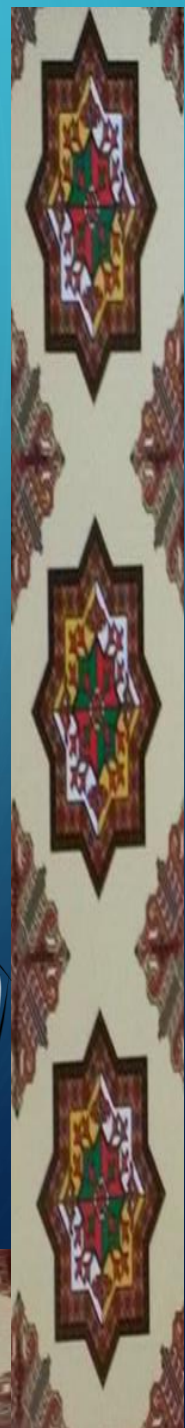

TÜRKMEN TÜRKÇESİ

TÜRKMEN TÜRKGÇESİ

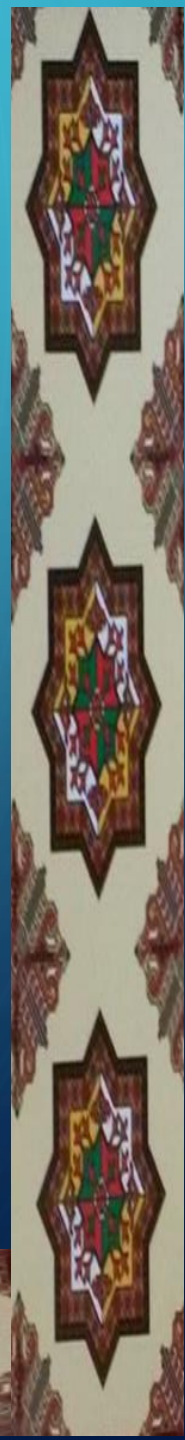
TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

TL 2043 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA I
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION I)

TL 2048 TÜRKMEN TÜRKGÇESİ OKUMA-ANLAMA II
(TÜRKMEN TÜRKİSH READING COMPRHENSION II)

TÜRKMEN TÜRKGÇESİ

TÜRKMENCE OKUMA VE ANLAMA İLE İLGİLİ DERSLER

**DÜŞÜNMEK
ÜÇİN**

OKAP BİLMELİ

DIŇLAP BİLMELİ

AŇLAP BİLMELİ

Ders Kodu	Yarıyıl	Ders Adı	T/U/L	Türü	Öğretim Dili	AKTS
TL 2043	1	Türkmen Türkçesi Okuma-Anlama I	2		Türkmençe	3

Dersin amacı,

- öğrencinin kendisiyle,
- ailesiyle,
- çevresiyle ve
- özel günlerle

ilgili metinleri okuma anlama becerilerini geliştirmektedir.

EDEBİYATLAR VE DİĞER KAYNAKLAR

- BABAYEV, K., (1972) Türkmen Diliniň Praktiki Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1982) Resmi Dokumentleriň ve İş Kagyzlaryň Dil Medeniyeti. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Diliň Obrazlı Şerişdeleri. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Dokumentleriň ve İş Kagyzlarynyň Türkmen Dilinde Yazılışı. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1983) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- BABAYEV, K., (1989) Türkmen Diliniň Stilistikası. Aşgabat.
- GELDİMİRADOV, A., (1983) Türkmen Edebi Dilinde Variantlaşma. Aşgabat:Ilım.
- NEPESOV, G., (1993) Türkmen Edebi Diliniň Publisistik Stili. Aşgabat.
- NIYAZOV, S., (1994) Stilistikani Övretmegiň Esasları. Aşgabat.
- ŞIHIYEVA, O., (1996) Türkmen Dili ve Sözleyiş Sungatı.
- TÄÇMİRADOV, T., (1976) Türkmen Edebi Diliniň Orfografiyasınıň Sovet Dövründe Formirlenişi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1978) Türkmen Diliniň Orfoepik Sözlügi. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) . Dil Medeniyetiniň Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1979) Türkmen Sözleyiş Medeniyeti Boyunça Oçerkler. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1980) Sözleyiş Medeniyetiniň Aktual Meseleleri. Aşgabat.
- TÄÇMİRADOV, T., (1988) Türkmen Sözleyiş Medeniyetiniň Käbir Meseleleri. Aşgabat.
- JANOS SİPOŞ (2012) TÜRKMEN KÜLTÜREL ARAŞTIRMALARI CD-I,II
- TÜRKMEN RADİYO OYUNLARI (2011) Türkmen Türkçesinde CD-I,II
- GARABAYEV, B., (1994) Türkmençe-Türkçe Gepleşik Sözlügi. Aşgabat: Gözyetim.
- GÜCÜKOV, S., (1997) Alkışlar-Dilegler Sözlügi. Aşgabat.
- DURDIYEV, H., (1993) Güzellik: Estetiki Söhbet. Aşgabat: Magarif.
- SARIYEV, B., (1994) Türkmen Sözleyişiniň Altın Sözlügi. Aşgabat:Magarif.

OKUMA-ANLAMA

12-nji hepde:

Boş vakitleri deęerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Kakam hakyndaky ýatlamalardan

Kakam örän halalhon hem zähmetsöýer adamdy. Ol bizi zada hor-zar etmejek bolup, köplenç, iki işde işlärdi. Bizem kakamyzyň görelmesine eýerip, okuwdan boş wagtymyz işe giderdik, ýer deperdik, ekin ekiş işlerine gatnaşardyk. Şonuň üçinem elimiz uzadan ýerimize ýeterdi. Ýer yranmazynyň bir ýyl öň ýanynda mellegimizde 4 otagly jaý salyndyk. Onuň ussasy Gurbanmyrat işanyň agtygy halalhon Baýmyrat işandy.

12-nji hepde:

Boş vakitleri deňerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Kakam hakyndaky ýatlamalardan

Hemmä mälim bolşy ýaly, 1948-nji ýylyň oktýabr aýynyň 5-inden 6-syna geçilýän gijede kakam ertirki etmeli işlerine taýynlyk görüp, fonar alyp, okuwçylarynyň düzme ýazan depderlerini barlamaga girişdi. Menem kakamyň ýanynda sapaklaryma taýynlandym, soňam Ata Gowşudowyň “Mähri-Wepa” romanyny okap otyrkam, uklap galypdyryn.

12-nji hepde:

Boş vakitleri deęerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Kakam hakyndaky ýatlamalardan

Ol meni ýuwaşlyk bilen oýaryp: “Bar, ýeriňe geçip ýat, gije-de bir çen boldy, menem işimi gutaryp ýatmaga bararyn” diýip ugratdy. (Howa gaty sowuk bolmansoň, barymyz açyk eýwanda ýatardyk). Ýerime geçip, ýaňy uklan bolsam gerek, birdenem alagüpürdi bolup ýer yrandy.

12-nji hepde:
**Boş vakitleri deňerlendirme ile
ilgili Türkmençe metinler**

Wagt – ýanyp duran şem

Myrat hem-de Nagmat atly iki dogan bolupdyr. Nagmat Myratdan kiçi bolsa-da, oňa görä akylyly eken. Nagmat öz synpynda iň göreldeli okuwçylaryň biri bolupdyr, emma Myrat göreldeli okuwçylaryň arasyna, bolup bilmändir. Ol okuwa yzygiderli gatnamaga ýaltanypdyr.

12-nji hepde:

**Boş vakitleri deęerlendirme ile
ilgili Türkmençe metinler**

Kakasy onuň okuwa we durmuşa jogapkärçiliksiz garaýşy barada, diýseň, aladalanypdyr. Günlerde bir gün kakasy ogluna wagtyň nähili gymmatlydygyny tejribe üsti bilen düşündirmegi ýüregine düwüpdür. Ol Myrady garaňky jaýa eltipdir-de, bir şemi ýakypdyr we oňa ünsli seredip, näme bolýanyny aýtmagyny sorapdyr.

12-nji hepde:

Boş vakitleri deęerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Ol Myrady garaňky jaýa eltipdir-de, bir şemi ýakypdyr we oňa ünsli seredip, näme bolýanyny aýtmagyny sorapdyr. Myrat ýanyp duran şeme ünsli seredip, kakasyna onuň ereýändigini aýdypdyr. Şonda kakasy oglundan: “Indi şu şemi öňki görnüşine getirip bolarmy?” diýip sorapdyr.

12-nji hepde:

**Boş vakitleri deęerlendirme ile
ilgili Türkmençe metinler**

Myrat bolsa: “Ýok” diýip jogap beripdir. Şol pursat kakasy:

„Wagt-da ýanýan şem mysalydyr, şonuň üçin sen hem wagtyň gadyryny bilip, ony bihuda geçirmeli dälsiň. Sebäbi wagty hem yzyna gaýtaryp bolmaýar“ diýip, ogluna düşündiripdir.

12-nji hepde:
**Boş vakitleri deňerlendirme ile
ilgili Türkmençe metinler**

Şol günden başlap, Myrat hemme zada çynlakaý çemeleşip başlapdyr. Her bir dersden gowy bahalar alyp, iň göreldeli okuwçylaryň hataryna goşulypdyr, hossarlary we mugallymlary muňa örän begenipdirler.

(S. Kömekowa. "Güneş" žurnaly, 2010 ý., №4).

12-nji hepde:

Boş vakitleri deęerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Meýilnama:

I. Iki dogan.

1. Nagmat – göreldeli okuwçy.

2. Myradyň jogapkärsizligi.

II. Kakasynyň ogly baradaky aladasy.

1. Ereýän şem.

2. Aladanyň täsiri.

III. Wagt – ykbal çözüji hökmürowan pursat.

12-nji hepde:

Boş vakitleri deęerlendirme ile ilgili Türkmençe metinler

Soraglar we ýumuşlar:

1. Siz özüňiziň boş wagtlaryňyzy nähili geçiriýärsiňiz?
2. Wagtdan tygşytly peýdalanmak baradaky paýhasly sözlerden birnäçesini aýdyp beriň.
3. Hekaýany gepleşik arkaly ýüze çykarmaga taýýarlanyň.
4. Siz boş wagtlaryňyzda nähili kitaplary okamagy halaýarsyňyz?

